

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

213. An sub genere beneficiorum, pro quibus sufficiunt 14. anni, veniant etiam Canonicatus in Collegiata, etiam insigni, & Canonicatus in Cathedrali, in qua facta non est illa Ordinum distributio, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

SECTIO SECUNDA.

De qualitatibus in promovendis ad beneficia
Ecclesiastica requisitis.

CAPUT PRIMUM.

DE QUALITATIBVS QVASI PHYSICIS.

PARAGRAPHVS I.

De ætate & habilitate corporis.

Questio 212. Quæ ætas requiratur ad beneficium simplex, cui sacer ordo annexus non est?

Respondeo : jure antiquo communi sufficit septennium, quo clericatus obtineri potest Abb. in c. præterea. de arat. & qualir. n. 6. & 7. jure novo quatuordecim anni. Conc. enim Trident. sess. 23. c. 6. de reform. præscribens, ut nullus obtinere possit beneficium ante dictam ætatem, loquitur universaliter de omni beneficio viâ quacunq̃ue obtinendo, sive ea sit collationis aut præsentationis, sive electionis. Corrad. in præxi benef. l. 4. c. 6. num. 23. Barb. ad cit. l. Trident. n. 6. & de off. Ep. alleg. 60. n. 78. Paxjord. l. 10. tit. 20. n. 6. Pass. de Elect. c. 25. n. 417. Lott. l. 2. q. 49. n. 17. qui etiam nu. 19. hanc dat rationem, cur hac in parte recessum sit à jure antiquo : quòd licet ad officium legationis apud Deum (quale committitur per collationem beneficii collatorio ut Nav. in relect. c. si quando. in 7. except. n. 2. de rescript.) sufficiat egressus ab infantia (cum enim officium hujus legationis non consistat in qualitate personæ, quæ inter homines consideratur, sed tantum in simplicitate cordis, & in precibus effundendis, ejus capax erit puer, modò primam pueritiæ partem, quæ infantia dicitur, & septennio absolvitur, exegerit, tit. Lott. ex Cujac.) collatio beneficii insuper includit spirituale matrimonium inter beneficiatum & Ecclesiam, ad matrimonium verò non sufficiat exegisse infantiam, sed & totam pueritiam, & sic attigisse annum decimum quartum, quo discretio supervenit; ætas enim annorum quatuordecim dicitur discreta, ut apud Lott. n. 23. Abb. loc. cit. Proinde necesse est habere hanc ætatem tempore electionis, vel præsentationis, collationis, alteriùve promotionis. Barb. loc. cit. Castrop. p. 2. t. 13. d. 4. p. 3. num. 19. Non tamen necesse est impetrantem rescriptum gratiæ, seu beneficiale, quo mandetur ei conferri beneficium proximè vacaturum, requiri-

tam ætatem ad tale beneficium habere tempore impetrationis, seu datæ literarum, sed sufficit eam habere tempore executionis talis gratiæ Laym. in c. si eo tempore. de rescriptis juxta c. ei cui, & Gl. ibidem. dicentem: inspicimus non tempus datæ, sed vacationis beneficii, in quo gratiæ beneficialis executio fit. Nam licet ad dignoscendum, num rescriptum beneficiale obreptitium sit, attendi debeat tempus datæ, ut Nav. in c. si quando. except. 10. n. 6. ita ut non sufficiat tempore executionis impetrantem habilem esse ad beneficium, nisi etiam fuerit tempore impetrationis, seu datæ literarum juxta c. si eo tempore, quia non firmatur tractu temporis, quod ab initio de jure non subsistit reg. 18. in 6. si tamen cessante obreptione, agatur de gratiæ, cujus effectus pendens, & executioni mandatus non est, spectandum est tempus non concessionis seu impetrationis, sed executionis. Laym. loc. cit. n. 1. ex Abb. in c. dilectus. de præbend. n. 8. & Felin. in c. eam te. de rescript. n. 18. Sufficit autem annum decimum quartum inchoatum esse AA. iidem. Garc. de benef. p. 7. c. 4. n. 11. Gonz. ad reg. 8. cancel. Glossa 5. n. 90. Tusch. l. 3. concl. 338. n. 12. Azor. p. 2. l. 6. c. 5. q. 7. Lott. n. 22. citans Eman. Sa, & Hieron. Cevall.

2. Secus est de beneficiis improprie talibus, utpote fundatis sine auctoritate Ordinarii vel Superioris, etsi de cetero sub nomine beneficiorum, & Capellaniarum fundata sint, hæc enim ætatem nullam certam requirunt (nisi forte fundator talem qualitatem apposuisset, ad quam habendam certas ætas necessaria esset v. g. ut tale legatum vel Capellania detur clerico, tunc enim per accidens ea requiritur v. g. septennium) sed obvenire etiam possunt infantibus laicis &c. Gon. loc. cit. C. Luca de benef. disc. 95. n. 1. & 2. Idem dicendum de pensionibus Ecclesiasticis, utpote quæ de se sunt quid mere temporale, quarum per se loquendo etiam capaces sunt infantes laici, etsi de consuetudine Curie Romanæ non nisi clericis conferti soleant. C. de Luc. ibid. n. 3.

Questio 213. An sub genere beneficiorum, pro quibus dictum est sufficere quatuordecim annos, veniant etiam Canonicatus in Collegiata, etiam insigni; item Canonicatus in Cathedrali, in qua facta non est illa ordinum distributio fieri mandata per Trident. nimirum ut Canonicatus omnes par-

tina

rim sine subdiaconales, partim diaconales, partim presbyterales?

Respondeo ad primum affirmativè; nihil enim circa hos Canonicatus innovat aut speciale constituit Trident. Garc. loc. cit. n. 36, & seq. citans declarat. S. Congregationis.

2. Respondeo ad secundum: licet de jure stricto id dici posset, & asseri, Trident. de super nihil innovasse, aut peculiariter statuisse (de quo vide fuse agentè Fagn. in c. cum in cunctis, de elect. n. 51, & seq.) ex pluribus tamen S. Congregationis declarationibus, & observantia datariæ receptum esse in Canonicatibus Cathedralibus, quamvis nullus iis annexus sit ordo, requiri ætatem saltem tantam, ut provisus intra annum promoveri possit ad subdiaconatum. Quòd autem in Germania, etiam sine dispensatione, vel derogatione Concilii tales Canonicatus conferri soleant constitutis non nisi in ætate quatuordecim annorum, id provenire ex quadam particulari consuetudine, quæ ita Concilium hac in parte in ista regione interpretata est ex voluntate Papæ, deducta ex stylo datariæ. C. de Luc. loc. cit. n. 15. citans hæc omnia declarari à Rota in Monaster. Canonicatu 28. Novemb. 1646. coram Ghislerio. & latius in eadem Monast. canon. 10. Junii Anno 1648. decis. 205. ait etiam Laym. in c. cum in cunctis, de elect. §. inferiora. n. 6. constitutionem illam Trident. sess. 24. c. 12. ut omnes Canonici Cathedrales saltem eam ætatem habeant, ut intra annum subdiaconi fieri possint, in plerisque Germaniæ Cathedralibus non omnimodè servari, dum passim assumuntur pueri, qui annum decimum quartum attigerunt, quin & interdum qui annum nequidem duodecimum excesserunt, tamen plerumque Romæ dispensatio impetretur, aut saltem collationis factæ revalidatio, ut perinde valeat, ac si à principio Canonica fuisset. Ex quo tamen non parvum detrimentum Ecclesiis provenire solet, propterea maxime; quòd in ea ætate plerumque non appareat, an qui promovendi idonei futuri sint, & Ecclesiæ utiles; hinc præstare haud dubiè ex Ecclesiæ Cathedralis provenitibus portiones non beneficiales decidi pro pueris etiam nobilibus sustentandis in studio literarum, ut ex iis, postquam ad ætatem legitimam devenissent, eligi possent, qui bonis moribus & doctrinâ ornati ad servitium Dei idonei viderentur. Nec obstat, ut idem Laym. olim, seu spectato jure antiquo, post expletum septennium beneficiorum capaces esse habitos; cum circa illa tempora rectâ intentione, & solius servitii divini causâ à piis parentibus pueri offerbantur Ecclesiis, ut in sacro aliquo collegio ad omnem pietatem, & Ecclesiasticos ritus instituerentur; nunc autem liberè vagari, & non rarè malis moribus assuecere permittuntur, donec ad eam ætatem veniant, ut sacrum Ordinem accipere, & capitulares fieri possint. Vide dicenda ex eodem post aliquot quæst. ubi de dispensatione in dicta ætate. Verùm Fagn. in c. cunctis, à n. 70. etiam non reflectendo ad partialem illam Germaniæ consuetudinem absolute docet, quòd ubi nondum facta est istiusmodi distributio à Trident. demandata fieri ab Episcopo cum consilio capituli, servandum esse interim jus antiquum quoad ætatem requisitam ad obtinendos Canonicatus, & præbendas in Cathedrali Ecclesiâ; quidquid in contrarium scripserint Hojedæ de compatib. benef. p. 1. c. 24. n. 6. Lessl. de justit. l. 2. c. 34. dub. 20. n. 106. Garc. p. 7. c. 4. n. 28. Lott. de re, benefic. p. Lauren. Forè Benef. Tom. I.

l. 2. q. 47. n. 82. Et sic non exigi ætatem ad ullum Ordinem sacrum requisitam, sed sufficere quatuordecim annos completos, ut habent AA. in c. super inordinata, de præb. citat Fagn. declarationem S. Congregationis, refutatque contrarias in hac re ejusdem Congregationis declarationes adductas à Garcia,

Quæstio 214. Num quæ jam dicta sunt de ætate requisita vi concilii Trid. ad Canonicatus Cathedrales vel alios, aliave beneficia remeant, si fundator in fundatione voluisset sufficere minorem ætatem?

Respondeo negativè, Barb. Paxjord. Castrop. Pass. citati ad q. 1. hujus §. poterit enim fundator quascunque conditiones in limine fundationis apponere, c. præterea, de jurepat. nec respuenda est lex fundationis mandans puerum, imò infantem in beneficio juris patronatus institui Lott. l. 1. q. 32. n. 35. Corrad. l. 4. c. 6. n. 23. Idem dicendum puto in beneficio, quod fundator absque jure patronatus deinceps viæ electionis voluit obtinere. Porrò valet hoc ipsum, licet fundator non nisi tacitè id ipsum voluisset, mandando v. g. præsentari Clericum, modò facta sit fundatio ante Concilium Trid. quia tunc poterat institui minor quatuordecim annis Corrad. ibid. n. 24. secus si facta post illud, tunc enim si fundator uteretur his terminis: præsentetur Clericus, subintelligendum foret, dummodò habeat ætatem quatuordecim annorum requisitam à Concil. cujus tunc valebat dispositio, cui proinde se conformare voluisse censendus est in dicto casu fundator. Corrad. ibid. cum regulare sit, dispositionem hominis regulari in dubio cum dispositione legis, cui se conformare voluisse censetur. l. consuevitur. ff. de jure codicil. & voluntatem testatoris limitari per juris communis dispositionem. Quòd si tamen etiam post Concil. Trid. fundator expressè sic disposuisset, ut etiam minor quatuordecim annis possit obtinere à se fundatum beneficium, standum erit huic voluntati, cui Concilium non derogat. C. de Luc. disc. 5. de Canonicis. num. 7.

Quæstio 215. Quæ requiratur ætas ad præbendam, Canonicatum, aliudve beneficium non curatum, cui sacer ordo annexus est?

Respondeo: illa, quæ ad suscipiendum talem Ordinem infra tempus à jure statutum est necessaria, v. g. si Canonicatus est subdiaconalis, requiruntur viginti & unus annus; si diaconalis, viginti duo; si presbyteralis, viginti quatuor. Trid. sess. 24. c. 12. de reform. Non tamen requiritur ætas dictorum annorum completorum, pro tempore electionis vel collationis, sed sufficit eos ita inchoatos esse, ut intra tempus, quo à jure, vel statuto suscipiendus est Ordo, compleri possint, v. g. sufficiet annum vigesimum primum ita inchoatum esse, ut infra annum ab obtento canonicatu subdiaconali inchoari possit annus vigesimus secundus. Fagn. in c. cum in cunctis. num. 41. & 42. Ugol. p. 1. c. 19. num. 1. Paris. de resign. benef. l. 4. q. 9. num. 11. Riccius resolut. 239. Pass. loc. cit. n. 419. Barb. & Gonz. LL. cit. Laym. in cap. cum in cunctis, de elect. §. inferiora. num. 5. citans Azor. p. 2. l. 6. c. 5. q. 5. Abb. in c. dudum, de elect. n. 12. contra Garc. Paxjord. Lb. cit. Neque aliud intelligit Trid. sess. 22.